

Финансирано от
Европейския съюз
Следващо Поколение ЕС

План за възстановяване и
устойчивост

Република България

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

ПО

**процедура за предоставяне на средства на крайни
получатели чрез подбор на предложения**

***BG-RRP-2.015 Укрепване на изследователския
потенциал чрез привличане и задържане на
талантливи изследователи***

**за изпълнение на инвестиция С2.12 „Повишаване на
иновационния капацитет на Българската академия
на науките в сферата на зелените и цифровите
технологии“**

по Плана за възстановяване и устойчивост

Краен срок за кандидатстване: 20.06.2024 г., 17:30 ч.

РЕЗЮМЕ

Код и наименование на процедурата	BG-RRP-2.015 Укрепване на изследователския потенциал чрез привличане и задържане на талантиви изследователи
Финансиращ механизъм	Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ) на ЕС, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241. Финансирането по процедурата е по Стълб „Интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП“ на МВУ (чл. 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/241)
Стълб Компонент и инвестиция от Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Република България	Иновативна България Компонент 2. Научни изследвания и иновации; Инвестиция C2I2: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии.
Ключов(и) етап(и) и цел(и) на ПВУ, изпълнявани чрез инвестициите, финансирани по процедурата	Обвързана с изпълнението на цел 34
Вид процедура	Предоставяне на средства чрез подбор на предложения на крайни получатели
Обща цел на процедурата	Изграждане на специалисти в съответствие с нуждите на икономиката в областта на зеления преход и цифровите технологии чрез подкрепа на изследователски проекти на постдокторанти и специализанти
Общ размер на средствата по процедурата	1 620 780 лв. (192 780 лв. за проекти на специализанти и 1 428 000 лв. за проекти на постдокторанти)
Допустим(и) кандидат(и)	Самостоятелни научни и експертни звена на БАН
Допустими партньори	Не е приложимо
Допустими дейности	<ul style="list-style-type: none"> • Провеждане на независими научно-изследователски дейности • Дейности, свързани с широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни

	<p>условия;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дейности по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската организация, изпълняваща проектното предложение и при изричното спазване на условията на Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final /19.10.2022 г.); • Дейности за организация и управление на проекта; • Дейности по информиране и публичност.
Допустими разходи	<p><u>I. ПРЕКИ РАЗХОДИ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разходи за възнаграждение на специалисти (вкл. задължителните здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя, както и всички задължителни плащания на работодателя по трудовото правоотношение съгласно националното законодателство) 2. Разходи за възнаграждение на постдокторанти (вкл. задължителните здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя, както и всички задължителни плащания на работодателя по трудовото правоотношение съгласно националното законодателство) <p><u>II. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ</u></p> <p>Непреките разходи не се финансират от проекта</p>
Приложим режим държавна помощ	<p>Предоставянето на безвъзмездната финансова помощ по тази процедура не попада в приложното поле на член 107, параграф 1 от Договора за функциониране на ЕС. Крайни получатели на финансирането по процедурата са самостоятелни научни звена на БАН, които са организации за научни изследвания и разпространение на знания, съгласно т. 16, б. ее от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final /19.10.2022 г.). Това обстоятелство позволява инвестицията по процедурата да бъде реализирана в условията на раздел 2.1.1 Публично финансиране на нестопански дейности от Рамката и при спазване на условията на чл. 19 и чл. 21 от Рамката.</p>
Интензитет на безвъзмездното финансиране	100 % от общите допустими разходи
Минимален размер на безвъзмездното финансиране за проектно	9 940.55 лв. за проекти на специалисти 52 500.00 лв. за проекти на постдокторанти

предложение*	
Максимален размер на безвъзмездното финансиране за проектно предложение†	13 254.07 лв. за проекти на специализанти 73 500.00 лв. за проекти на постдокторанти
Очакван брой проектни предложения, които ще бъдат одобрени за финансиране‡	15 проектни предложения на специализанти 19 проектни предложения на постдокторанти
Начален срок за кандидатстване	16.04.2024, 9:00 За проектни предложения на специализанти и при наличие на финансов ресурс процедурата ще бъде отворена допълнително с индикативен начален срок за кандидатстване: 03.11.2024 г. и 04.03.2025 г. със срок за подаване на проектите предложения до 1 месец, при същите Условия за кандидатстване. За проектни предложения на постдокторанти и при наличие на финансов ресурс процедурата ще бъде отворена допълнително с индикативен начален срок за кандидатстване 03.11.2024 г. и срок за подаване на проектите предложения до 1 месец, при същите Условия за кандидатстване.
Краен срок за кандидатстване	За проектни предложения на специализанти: 20.06.2024 г. 17:30 ч.; За допълнителните сесии: 04.12.2024 г. и 05.04.2025 г. За проектни предложения на постдокторанти: 20.06.2024 г. 17:30 ч.; За допълнителната сесия: 04.12.2024 г.
Срок за изпълнение на проектите	В зависимост от срока на проекта, но не по-късно от 30.05.2026 г.

* Определя се въз основа на минималния срок на едно проектно предложение – за специализациите е 6 месеца, а за постдокторантурите е 15 месеца.

† Определя се въз основа на максималния срок на едно проектно предложение – за специализациите е 8 месеца, а за постдокторантурите е 21 месеца.

‡ Определят се индикативно въз основа на размера на безвъзмездното финансиране за едно проектно предложение.

Съдържание

РЕЗЮМЕ	II
1. ФИНАНСИРАЩ МЕХАНИЗЪМ	7
2. ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СРЕДСТВА НА КРАЙНИ ПОЛУЧАТЕЛИ	7
2.1. Код и наименование	7
2.2. Форма на финансиране	7
2.3. Вид процедура	7
2.4. Институционална рамка	7
2.5. Териториален обхват	8
2.6. Област на интервенции по МВУ	9
3. ОБЩ РАЗМЕР НА СРЕДСТВАТА ПО ПРОЦЕДУРАТА	10
4. ОБЩА ЦЕЛ НА ПРОЦЕДУРАТА	9
5. ИНДИКАТОРИ	17
5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчитани по ПВУ	17
5.2. Принос към общ индикатор „Изследователи, работещи в изследователски структури“ (RRFCIO8)	17
5.3. Специфични индикатори по процедурата извън обхвата на ПВУ	138
5.4. Индикатори по индивидуалните проекти, които следва да се попълнят от кандидатите за средства	148
6. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ	158
7. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ	169
8. ДЕЙНОСТИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ	20
8.1. Условия за допустимост на дейностите по инвестицията	20
8.2. Допустими категории дейности	22
8.3. ДОПЪЛНЯЕМОСТ И ДЕМАРКАЦИЯ С ДРУГИ ПРОГРАМИ И ИНСТРУМЕНТИ	23
9. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ	24
9.1. Условия за допустимост на разходите	24
9.2. Допустими категории разходи	25
9.3. Недопустими разходи	28
10. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ	28
11. ИНТЕНЗИТЕТ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ	31
12. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНО ФИНАНСИРАНЕ ЗА ИНДИВИДУАЛЕН ПРОЕКТ	32
13. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПРОЕКТИ	32
14. ХОРИЗОНТАЛНИ ПОЛИТИКИ	32
15. РАВЕНСТВО НА ПОЛОВЕТЕ И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ	33
16. НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	33
17. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ	2834
18. КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	34
19. КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	35
20. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	35
21. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ	38
21.1. Процедура за уведомяване на одобрените кандидати и сключване на договори, респ. издаване на заповед, за предоставяне на средства по МВУ	38
21.2. Условия, приложими към изпълнението на сключените договори за предоставяне на средства	39
21.3. Правна рамка на процедурата	39

22.	ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ	
	40	
22.1.	Приложения към момента на кандидатстване	40
22.2.	Приложения към момента на подписване на договора за предоставяне на средства от МВУ на краен получател	41

1. Финансиращ механизъм

Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ) на ЕС е създаден с Регламент (ЕС) 2021/241. Финансирането по процедурата е по Стълб „Интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП“ на МВУ (чл. 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/241).

Средствата от МВУ по настоящата процедура се предоставят на крайни получатели за изпълнение на инвестиции по Компонент 2 Научни изследвания и иновации ⁴, инвестиция С2I2: „Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии“ от Плана за възстановяване и устойчивост (НПВУ) на Република България.

2. Процедура за предоставяне на средства на крайни получатели

2.1. Код и наименование

BG-RRP-2.015 Укрепване на изследователския потенциал чрез привличане и задържане на талантиви изследователи

2.2. Форма на финансиране

Финансиране, свързано с разходите по съответните инвестиции, изплащано въз основа на:

- i) възстановяване на действително направени допустими разходи;
- ii) предстоящи плащания по инвестицията.

2.3. Вид процедура

Процедура за предоставяне на безвъзмездни средства чрез подбор на проектни предложения на крайни получатели.

2.4. Институционална рамка

Структура за наблюдение и докладване

БАН е определена за Структура за наблюдение и докладване (СНД) по Инвестиция С2I2 „Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии“ от Компонент 2 Научни изследвания и иновации на НПВУ, съгласно Постановление № 157 от 7 юли 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Република България, и на техните основни функции, (Обн. - ДВ, бр. 54 от 12.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм., бр. 85 от 25.10.2022 г., в сила от 25.10.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г.), наричано по-долу само ПМС № 157/2022 г. Съгласно Постановление № 114 от 8 юни 2022 г. (Обн. - ДВ, бр. 43 от 10.06.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г.) за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, обн. ДВ. бр.43 от 10.06.2022 г., наричано по-долу само ПМС № 114/2022

⁴ Съгласно приложението към Решение за изпълнение 8091/22 от 28 април 2022 г. на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.

г. СНД отговаря за подбора, в случаите, в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническа информация, и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническо изпълнение на инвестицията.

Кандидати за средства

"Кандидати за средства" от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) са всички физически и юридически лица и техни обединения, които кандидатстват за средства от МВУ чрез подаване на предложение за изпълнение на инвестиция.

Крайни получатели

"Краен получател" е кандидат за средства от МВУ, чието предложение за изпълнение на инвестиция е одобрено с решение на ръководителя на СНД в резултат на извършена процедура чрез подбор или чрез директно предоставяне на средства по реда на ПМС № 114/2022 г. и с когото е сключен договор или е издадена заповед за предоставяне на средства от МВУ.

Дирекция „Национален фонд“

Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите изпълнява функциите на координиращо звено на национално равнище на НПВУ, като отговаря за сключването на споразумения със структурите, определени за СНД, за извършването на наблюдение, контрол, плащанията и поддържане на финансово-счетоводна отчетност съгласно споразуменията.

Дирекция „Централно координационно звено“

Дирекция „Централно координационно звено“ в Министерството на финансите отговаря за наблюдението на изпълнението на етапите и целите в НПВУ, включително напредъка по общите показатели, зеления и дигиталния принос на инвестициите и равнището на социалните разходи, както и изготвянето на стратегическа рамка за осъществяване на информационни и комуникационни дейности по отношение на НПВУ.

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ към министъра на финансите извършва одитната дейност по НПВУ с цел осигуряване на увереност относно надеждността на данните за изпълнение на етапите и целите и на начина на тяхното събиране, както и увереност, че при изпълнението е гарантирано недопускането на двойно финансиране, на измами, корупция и на конфликт на интереси и е спазен принципът за добро финансово управление.

2.5. Териториален обхват

Дейностите по проекта, финансиран по процедурата, се осъществяват на територията на Република България.

2.6. Област на интервенции по МВУ

Действия в областта на климата

Код	Област на интервенция ⁵	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите във връзка с изменението на климата	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите в областта на околната среда
009	Научноизследователски и иновационни дейности в публични научноизследователски центрове, висши учебни заведения и специализирани експертни центрове, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимост)	0%	0%

3. Общ размер на средствата по процедурата

Общият размер на средствата по процедурата е 1 620 780 лв., от които:

192 780 лв. финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост – за проекти на специализанти;

1 428 000 лв. финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост – за проекти на постдокторанти.

4. Обща цел на процедурата

В Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизма за възстановяване и устойчивост⁶ е посочено, че за да се постигне справедлив, приобщаващ и устойчив растеж, да се създадат работни места и да се постигне неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г, от значение са добре функциониращ вътрешен пазар и инвестиции в екологични и цифрови технологии, в иновации и научни изследвания, включително в икономика, основана на знанието. В обхвата на прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост са включени политики за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, насочени към подкрепа за научните изследвания и иновациите.

Във връзка с одобряването на оценката на Националния план за възстановяване и устойчивост Съветът на Европейския съюз отправи препоръки към България в контекста на европейския семестър, като беше препоръчано инвестициите да се съсредоточат в областта на екологичния и цифровия преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергията и

⁵ Приложение VI Методология за проследяване на действията в областта на климата към РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

⁶ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

ресурсите. В отговор на Специфична препоръка 3 (СДП 3 от 2019) в Плана за възстановяване и устойчивост на България (ПВУ) са включени мерки, насочени към укрепване на конкурентоспособността и засилване на научноизследователската и развойната дейност. Отчетено е неефективното управление на политиката в областта на научните изследвания и иновациите, несъответствието ѝ с нуждите на промишлеността, което поражда слаби връзки между академичните среди и бизнеса и възпрепятства трансфера на знания и технологии.

ЕС насочва мащабната подкрепа на научните изследвания и иновациите в областта на околната среда, поради:

- ключовото им значение в борбата с изменението на климата, в прилагането на политиката за зелена индустрия и постигане на устойчиво развитие;
- необходимост от амбициозна програма, свързваща научните изследвания, иновациите и инвестициите с реформи и регулации, за да се мобилизират колективни действия за климата и превръщането на Европа в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г.;
- научните изследвания и иновациите като движеща сила, която насочва и ускорява Европейския зелен пакт и екологичното възстановяване, определя посоката и предоставя решения, осигурява съгласуваност на политиките;
- неотложността на действията в областта на климата и екологичното възстановяване и необходимостта от силна ангажираност на обществото в създаването и прилагането на зелени решения.

Вторият тематичен фокус на ПВУ е дигиталния преход. Цифровите технологии оказват дълбоко влияние върху нашия начин на живот и правене на бизнес. Държавите членки трябва да имат капацитета да се възползват от все по-дигитализираното общество и да се справят с предизвикателствата, които то носи. Това изисква разработване на политики и внедряване на иновативни решения, които да дадат на бизнеса увереност, компетенции и средства за дигитализация и растеж. Систематичната насоченост на научни изследвания и иновации към ключовите приоритети за постигане на устойчив растеж са от решаващо значение за по-продуктивна и екологична икономика, прилагаща най-съвременните достижения на дигиталните технологии.

Целта на политиките, залегнали в Компонент 2 на ПВУ: Научни изследвания и иновации, е да се осигури благоприятна среда за развитието на иновативни предприятия, да се създадат условия, при които предприятията да се стремят към създаването на нови продукти, процеси и услуги, да се подобрят иновационните резултати на България и впоследствие икономическият растеж в средносрочен и дългосрочен план. Освен реформата на българската екосистема за научни изследвания и иновации компонентът съдържа и инвестиции - програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация, както и проект за повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН). Инвестицията в подкрепа на усилване на иновационния капацитет на БАН и специализацията ѝ в ключови области на развитие е част от усилията да се подпомогне двойния преход на страната на национално и регионално равнище. Това несъмнено включва изграждането на научноизследователски капацитет и високо ниво на научноизследователските разработки в тематични направления, които са

свързани с нуждите на бизнеса и биха подпомогнали и ускорили технологичния трансфер в страната. Затова ПВУ съдържа инвестиционни мерки, насочени към създаване на устойчиви дългосрочни връзки с бизнеса в областта на зелените и цифрови технологии. Една от тези мерки е укрепване на изследователския потенциал чрез привличане на квалифицирани и обучени кадри. **Основната цел на процедурата е привличане и задържане на изследователи с докторска или магистърска степени както от страната, така и от ЕС или Европейското икономическо пространство, които желаят да изградят професионална кариера в областта на чистите или дигитални технологии.** По процедурата се осигурява финансиране (възнаграждение) за изследовател - специализант или постдокторант за изпълнение на проект с предмет на изследване в тематичния фокус на инвестиция С2.12. **Проектното предложение се подготвя от специализанта/постдокторанта с помощта на ръководителя от звеното на БАН и съръководителя/консултанта от бизнес оператор, ако има номиниран такъв.** С проектите се цели освен получаване на научен резултат, но също така изграждане на висококвалифицирани специалисти, със знания и умения в съответствие с нуждите на икономиката в областта на зеления преход и цифровите технологии. **Затова се изисква освен ръководител от научно звено на БАН, подкрепящо писмо с изразен интерес от заинтересовано предприятие и/или съръководител/консултант от заинтересовано предприятие.**

Кандидати и крайни получатели на финансиране по процедурата са самостоятелните научни звена на БАН, които ще предоставят своята научноизследователска и материална база за специализантите и постдокторантите. Ръководители на специализантите/постдокторантите ще бъдат учени от звеното – краен получател, с квалификация и опит в съответната област. Придобиването на нови знания и умения ще се осъществява в изследователския процес чрез усвояване на нови техники и методи, както и чрез участие в научни дискусии и семинари, специализирани курсове и лекции. Предполага се, постдокторантите, както и специализантите, да участват в събития насочени към широката общественост за промотиране на научните изследвания и иновациите като движеща сила в борбата с климатичните промени и за развитие на дигиталните технологии. Включването на представители на бизнеса като съръководители или консултанти в разработването на проекта е от изключително значение за професионалното развитие на специализанта/постдокторанта, така и за установяване на трайни връзки наука – индустрия. От една страна това ще доведе до повишаване на иновационния капацитет на предприятието, в което специализантът/постдокторантът ще има възможност да продължи кариерата си. От друга страна се очаква тези кадри, запознати с детайлите на научната система, да промотират участието на бизнеса в иновационни процеси съвместно с изследователски колективи от БАН. В този смисъл мярката ще допринесе за прехода към икономика, основана на знанието.

Темите на специализациите/постдокторантурите трябва да попадат в една от областите, както следва:

- А) Зелени технологии и ресурсна ефективност**
- Б) Цифрови технологии**
- В) Публични политики, икономически процеси, регулаторни решения, социални и етични аспекти и др. в контекста на зеления преход и цифровизацията**

Очакваният резултат от изпълнението на инвестицията е привличане и изграждане на висококвалифицирани специалисти с умения и компетентности да работят и допринасят за успешното осъществяване на зеления и дигитален преход. Специализантите и постдокторантите ще получат специализирано обучение в модерни технологии, ще изпълняват научноизследователска програма по тематични направления от интерес за бизнеса, чиито резултати ще подпомогнат създаването на благоприятна среда за осъществяване на технологичен трансфер. Специализантите и постдокторантите ще имат достъп до разработените докторантски и квалификационни курсове от Центъра за обучение на БАН (които ще бъдат финансирани по настоящата инвестиция С2.12) с предприемаческа насоченост, защита и управление на интелектуална собственост и за подготовка на проектни предложения в областите на зелените и цифровите технологии и ще придобият познания по интелектуална собственост и технологичен трансфер, умения по управление на проекти и представяне на научни резултати. Така се създават предпоставки за подобрена комуникация между научни организации и бизнес оператори, повишена ефективност на иновационните процеси. Очаква се изпълнението на мярката да подобри екосистемата за научни изследвания и иновации в отговор на нуждите на предприятията и обществото от специалисти за реализиране на зеления преход и дигиталната трансформация като ключово условие за устойчиво развитие.

Предприятията или други юридически лица (например браншови или професионални организации), **чиито служители участват в изпълнението на мярката като съръководители или консултанти на специализантите/постдокторантите, няма да имат преференциален достъп до научните резултати, получени в изпълнение на научната програма на проектите.** Затова крайният получател трябва да осигури широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия, включително чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код, както и дейности по трансфер на знания, при изричното спазване на условията на Рамката.

„Специализант“ по смисъла на чл. 66, ал. 4 от ЗВО е този, който повишава квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобива по-висока образователна степен или нова специалност.

„Постдокторант“ по смисъла на §1, т. 5 от ДР на ЗННИИ е лице, което е придобило първа образователна и научна степен „доктор“, но не повече от 8 години след придобиването ѝ. В този период не се включва времето, през което лицето ползва отпуск поради бременност и раждане, отглеждане на дете или поради временна неработоспособност, продължила повече от 6 месеца без прекъсване, и е в обективна невъзможност да извършва научноизследователска и научно-образователна дейност.

5. Индикатори

5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчетани по ПВУ

Резултатите от тази мярка не са включени в целеви индикатор по Приложението към Решение за изпълнение 8091/22 от 28 април 2022 г. на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.

5.2. Принос към общ индикатор „Изследователи, работещи в научноизследователски съоръжения“ (RRFC108)

За процедурата:

- 8 специализанти, работещи в подпомогнатите по настоящата процедура научноизследователски звена на БАН
- 26 постдокторанти, работещи в подпомогнатите по настоящата процедура научноизследователски звена на БАН.

За проект по процедурата:

- 0.5 специализанти, работещи в подпомогнатото по настоящата процедура научноизследователско звено на БАН
- 1.5 постдокторанти, работещи в подпомогнатите по настоящата процедура научноизследователски звена на БАН

Индикаторът се изчислява в годишни еквиваленти на пълно работно време. Годишният еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ) се определя като **съотношението на работните часове, действително изразходвани за научноизследователска и развойна дейност през календарна година, към общия брой часове, обичайно отработени за същия период от индивид или група.**

Изследовател (ЕПРВ), който заема длъжност с многогодишен договор, трябва да се брой веднъж за отчетен период.

5.3. Специфични индикатори по процедурата извън обхвата на ПВУ

Специфични индикатори за резултат, които следва да бъдат постигнати към месец май, 2026 г. с настоящата процедура са, както следва:

За специализантите:

5.3.1. Брой изнесени доклади пред научен семинар/колоквиум или друг научен форум – 15

5.3.2. Брой усвоени методи и/или аналитични/инструментални или други техники – 15

5.3.3. Брой публикувани или проекти за публикуване на научни съобщения/статии.

За постдокторантите:

5.3.4. Брой изнесени доклади пред научен семинар/колоквиум или друг научен форум – 34

5.3.5. Брой усвоени методи и/или аналитични/инструментални или други техники – 34

5.3.6. Брой участия на постдокторанти в специализирани курсове към Центъра за обучение на БАН - 17

5.3.7. Брой участия на постдокторанти в събития, насочени към широката общественост, за популяризиране на науката, както и за разпространение на резултати от своите изследвания – 17

5.3.8. Брой научни публикации публикувани в издания, реферирани или индексирани в световните бази данни – 17

5.3.9. Брой научни публикации публикувани в издания, попадащи в първите два квартала на съответната научна област (част от тези по т. 5.3.8.) – 10

5.3.10. Брой подадени заявки за патенти/полезни модели или софтуерни програми с отворен код – 5

За отчитане на индикаторите специализантите представят към техническия отчет следните материали :

За индикатор 5.3.1: Разпечатка на презентацията и присъствен списък на участниците в научния семинар/колоквиум или друг научен форум или други релевантни материали – снимки, покани и т.н.

За индикатор 5.3.2: Сертификат/удостоверение от звеното на БАН за усвояения метод и/или аналитична/инструментална или други техники

За индикатор 5.3.3: Разпечатка на публикуваното или проето за публикуване научно съобщение/статия с изказана благодарност за безвъзмездната финансова помощ от Европейския съюз .

За отчитане на индикаторите постдокторантите представят към техническия отчет следните материали :

За индикатор 5.3.4.: Разпечатка на презентацията и присъствен списък на участниците в научния семинар/колоквиум или друг научен форум или други релевантни материали – снимки, покани и т.н.

За индикатор 5.3.5: Сертификат/удостоверение от звеното на БАН за усвояения метод и/или аналитична/инструментална или други техники

За индикатор 5.3.6. Сертификат/удостоверение от ЦО на БАН или водещия лектор на специализирания курс към Центъра за обучение за завършен от постдокторанта курс

За индикатор 5.3.7: Разпечатка на презентацията/ите, с която/ито постдокторантът е участвал в събития, насочени към широката общественост, за популяризиране на науката, както и за разпространение на резултати от своите изследвания или други релевантни материали – снимки, покани и т.н.

За индикатор 5.3.8. Разпечатка на научната публикация/линк към нея или съобщение от редакцията на изданието, с което се удостоверява, че работата е приета за печат.

За индикатор 5.3.9: виж за индикатор 5.3.8.

За индикатор 5.3.10: Разпечатка на абстракта на патента/полезния модел; номер на заявка

5.4. Индикатори по индивидуалните проекти, които следва да се попълнят от кандидатите за средства

Индикаторите по т.5.2. и т. 5.3 са въведени в секция „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване.

Всеки кандидат трябва да въведе стойност за общия индикатор по т. 5.2 изчислен в зависимост от продължителността на проектното предложение.

Стойностите на задължителните индикатори по т. 5.3 са зададени служебно в секция „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване

Всеки кандидат може да зададе стойност различна от нула за незадължителните индикатори по т. 5.3., приложими към проектното му предложение.

6. Допустими кандидати

Самостоятелни звена на БАН (научни или експертни звена) са допустими кандидати по процедурата. Кандидатът е отговорен за подготовката и подаването на проектното предложение през ЕС на МВУ и комуникацията със СНД по време на оценителния процес. Всеки кандидат може да подаде отделни предложения както за финансиране на специализант, така и за финансиране на постдокторант, като общият брой на подадените проектни предложения от един кандидат не е ограничен.

Изисквания към ръководителя на проекта:

- За финансиране на проекти на специализанти: Ръководителят на проекта, който е и ръководител на специализанта е **учен, притежаващ образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“**, с научна квалификация в съответната научна област (посочена в т. 4), удостоверена чрез професионална биография, научни публикации (списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни), патенти, полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, ако е приложимо (списък на релевантните документи и/или посочени интернет връзки към бази данни), както и други документи по преценка на лицето. Ръководителят на проекта трябва да е в трудови правоотношения с организацията-кандидат.
- За финансиране на проекти на постдокторанти: Ръководителят на проекта, който е и ръководител на постдокторанта е **хабилитиран учен, притежаващ образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“**, с научна квалификация в съответната научна област (посочена в т. 4), удостоверена чрез професионална биография, научни публикации (списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни), патенти, полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, ако е приложимо (списък на релевантните документи и/или посочени интернет връзки към бази данни), както и с опит в обучението на студенти (дипломанти), докторанти, млади учени и др. Ръководителят на проекта трябва да е в трудови правоотношения с организацията-кандидат.

Един учен не може да бъде ръководител на повече от две проектни предложения в рамките на откритата процедура.

Изисквания към съръководителя/консултанта:

Съръководителят/консултантът на специализанта/постдокторанта е лице, притежаващо **висше образование и с професионален опит, относим към темата на проектното предложение**. Съръководителят/консултантът представя професионална биография и писмо от номиниращия го икономически оператор.

Изисквания към специализанта – лице с образователна степен „магистър“ или „бакалавър“ в област на висше образование и професионално направление, релевантна на темата на проектното предложение.

Изисквания към постдокторанта - лице с образователна и научна степен (ОНС) „доктор“ в област на висше образование и професионално направление, релевантна на темата на проектното предложение и който е придобил ОНС „доктор“ до преди не повече от 8 години към датата за подаване на проектни предложения по процедурата.

7. Допустими партньори

Неприложимо

8. Дейности, допустими за финансиране

8.1. Условия за допустимост на дейностите по инвестицията

8.1.1. Допустими за финансиране са само дейности, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, представляващ хоризонтален принцип на МВУ съгласно чл. 5, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 2021/241.

Спазването на този принцип се установява:

А) На етапа на кандидатстване – чрез:

- самооценка (обосновка) от кандидатите чрез попълване на формуляр за самооценка (образец 1) – приложение към формуляра за кандидатстване, че предложението за изпълнение на инвестиция съблюдава принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по отношение на всяка от шестте екологични цели, определени в член 9 на Регламент (ЕС) 2020/852 за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 („регламент за таксономията“), а именно: а) смекчаване на изменението на климата; б) адаптиране към изменението на климата; в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси; г) преход към кръгова икономика; д) предотвратяване и контрол на замърсяването; е) защита и възстановяване на водното биоразнообразие и на водните екосистеми; в съответствие с Техническите насоки на ЕК „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01);
- проверка за приемливост на самооценката от оценителната комисия като част **от оценката за допустимост на предложението** за изпълнение на инвестиция.

Инструкции за попълването на формуляра за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди са дадени в документа Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост (2021/C 58/01) (Приложение към настоящите Условия за кандидатстване).

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост за представяне на проектни предложения изключат следния списък от дейности и активи:

- i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁷;
- ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии, при които прогнозните емисии на парникови газове не са по-ниски от съответните референтни стойности⁸;
- iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци⁹ и заводи за механично-биологично третиране¹⁰; и

⁷ С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

⁸ Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при

- iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда;

Всички дейности, залегнали в проектните предложения, трябва да съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Б) В края на изпълнението на инвестицията – чрез контрол от страна на СНД, включително, ако е необходимо, чрез изготвен от **независим одитор технически доклад** за удостоверяване на спазването на изискванията.

8.1.2. Допустими за финансиране са само дейности, които спазват принципите на допълняемост на финансирането от ЕС и недопускане на двойно финансиране, а именно:

- не заместват, освен в надлежно обосновани случаи, периодични национални бюджетни разходи, и
- получават подкрепа от други програми и инструменти на Съюза само при условие, че тази подкрепа не покрива същите разходи.

Спазването на този принцип се осъществява от:

- *СНД*: i) при програмирането на настоящата процедура чрез осигуряване на ясна демаркация (разграничаване) на подкрепата по настоящата процедура от подкрепата по други програми и инструменти на ЕС и от периодични национални бюджетни разходи, които биха били извършени независимо от изпълнението на НПВУ, и ii) при проверката на Финансово-техническите отчети (ФТО) на крайните получатели на средства за недопускане на двойно финансиране на разходи от МВУ и друг източник;
- от кандидатите за средства от МВУ - чрез попълване на декларация за липса на двойно финансиране на предвидените по проектното предложение дейности, и
- от крайните получатели на средства - чрез представянето, при подаването на ФТО, на пълна информация относно всички изпълнявани дейности и проекти към този момент, финансирани от други източници, както и чрез деклариране, че не са допуснали двойно финансиране на разходи от МВУ и друг източник.

8.1.3. Дейностите по настоящата процедура следва да съответстват на целите на Процедурата, т.е. да са насочени към подкрепа на специализанти и постдокторанти съгласно приложимата нормативна уредба.

8.2. Допустими категории дейности

Дейностите, предвидени за изпълнение в рамките на всяко конкретно проектно предложение, следва да са насочени към постигането на целта, резултатите и индикаторите на настоящата процедура.

В рамките на проектните предложенията по настоящата процедура са допустими за финансиране следните дейности:

които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

¹⁰ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

1. Провеждане на независими научни изследвания в областите, свързани със зеления преход и цифровите технологии и посочени в т. 4.
2. Дейности по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската организация, изпълняваща проектното предложение и при изричното спазване на условията на Рамката;
3. Дейности, свързани с широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия, включително чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код;
4. Дейности за организация и управление на проекта;
5. Дейности по информиране и публичност.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване следва да се има предвид, че дейностите по информиране и публичност трябва да се опишат в съответното поле на секция 10. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“.

Съгласно чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, получателите на финансиране от Европейския съюз следва да посочват неговия произход и осигуряват видимост на финансирането от Европейския съюз. В тази връзка те имат следните задължения:

При всички мерки за информация, комуникация и публичност, предприети от краен получател, изрично се указва произходът на финансиране чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики с упоменаване на „финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“.

8.3. Допълняемост и демаркация с други програми и инструменти

Инвестициите по Компонент 2 Научни изследвания и новации допълват усилията за развитие на иновациите и научните изследвания като решаващ фактор за излизане от кризи, икономическо възстановяване и преход към кръгова и зелена икономика. Чрез проектите се цели надграждане на националната научно-изследователска и иновационна екосистема за преодоляване на фрагментацията в развитието на научните изследвания и иновациите и засилване на връзката бизнес-наука.

Проектът на БАН (Инвестиция С2.12) е насочен към активното участие на Академията в процесите за ускоряване на икономическата трансформация на страната. По настоящата процедура ще бъдат подкрепени проектни предложения, включващи независими научни изследвания, заедно с обучение на специализантите и постдокторантите, с цел изграждане на висококвалифицирани специалисти с познания и умения в области, свързани със зеления преход и цифровите технологии и към които бизнесът проявява интерес. Очаква се да се изградят устойчиви мостове на комуникация между бизнеса и научните звена на БАН, което ще окаже благоприятно въздействие върху осъществяване на ефективно сътрудничество и технологичен трансфер.

Демаркация и допълняемост с Инвестиция 1 (С2.11) по Компонент 2 на Националния план за възстановяване и устойчивост - Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации. Инвестицията С2.11 включва дейности по финансиране на проекти от български малки и средни предприятия, на които е присъден знакът за качество „Печат за високи постижения“ по линия на РП „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.) и „Хоризонт Европа“ (2021 – 2027 г.); финансиране на проекти на български висши училища, които са получили висока оценка „над прага“ (т.е. над 10 точки) от Европейската комисия, но не са получили

финансиране от европейския бюджет в областта „Разширяване на участието и разпространяване на високите постижения“ на РП „Хоризонт Европа“; финансиране на два проекта „Катедри на Европейското научноизследователско пространство“; финансиране на изпълнението на иновационни програми и създаване на мрежа от изследователски висши училища в България.

Демаркация и допълняемост с Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ). Подкрепата на ПНИИДИТ е насочена към устойчивото развитие на центровете за върхови постижения и центровете за компетентност, сътрудничеството между предприятията, научните организации, висшите училища и другите участници в иновационната екосистема чрез финансиране на дългосрочни програми и бизнес планове, в т. ч. и регионални дейности. Чрез програмата се осигурява и финансирането на отличените проекти с „Печат за високи постижения“ по различните подпрограми на РП „Хоризонт Европа“, както и създаване на ефективни партньорства между научните среди, МСП и индустрията.

Подкрепата по ПНИИДИТ е насочена към прилагане на модерни системи за управление и контрол във ВУ и за създаване на облачна система за обмен на данни между различни електронни платформи и ресурси на национално ниво, а подкрепата за мобилност между индустрията и изследователски организации и висши училища.

Демаркация и допълняемост с Програма Образование 2021-2027 г. ПО ще подкрепя обучение на преподаватели за повишаване на проектната компетентност и въвеждане на образователни програми за насърчаване предприемачеството на студентите, за умения, пряко свързани с потребностите на студенти и докторанти за реализация на пазара на труда и преподавателската дейност на академичния състав.

Демаркация и допълняемост с Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ). Дейностите на ФНИ, свързани с конкурси в изпълнение на функциите и задачите им, установени в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 - 2030 г. и Оперативния план за изпълнението ѝ, Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 и др. национални програмни документи в областта. Чрез ФНИ се финансират национални научни програми и проекти за научни изследвания във висшите училища и научните организации. Финансират се фундаментални изследвания в приоритетните области в съответствие с Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017 - 2030, дългосрочно международно сътрудничество между научно-изследователски колективи, предоставя се национално съфинансиране за участие на български колективи в утвърдени акции по Европейската програма за сътрудничество в областта на научните изследвания и технологии COST, подпомага се провеждането на международни научни форуми на територията на Република България, българската научна периодика и др.

Демаркация и допълняемост с програми Хоризонт Европа и Цифрова Европа. По Стълб 1 „Високи научни постижения“ на РП „Хоризонт Европа“ получават подкрепа авангардни научноизследователски проекти и се стимулират инвестициите в научноизследователски инфраструктури. По втория стълб се подпомагат научните изследвания и иновациите, насочени към обществените предизвикателства и промишлените технологии в области като здравеопазването, цифровите технологии, климата, енергетиката, мобилността, гражданската сигурност, храните и природните ресурси. Третият стълб на „Хоризонт Европа“ има за главна цел насърчаването чрез Европейския съвет по иновациите (ЕСИ) на всички форми на иновации, и по-специално на иновациите, водещи до пробив, и на

революционните иновации.

Програма Хоризонт Европа в контекста на действията „Мария Склодовска-Кюри“ (ДМСК), които са насочени към подпомагане на изследователи от целия свят, на всички етапи от тяхната кариера и във всички дисциплини. Подкрепят се учебни и научни институции, с изявени докторантски програми, постдокторантски програми и съвместни научноизследователски и иновационни проекти.

Демаркацията с настоящата процедура се основава на времевия диапазон на ПВУ до 30.06.2026 г., както и че допустими кандидати ще бъдат само звена на БАН. Ще се прилага и ефективна система за управление и контрол с цел постигане на максимален синергиен ефект и недопускане на двойно финансиране (чрез деклариране на изпълняваните проекти от всички източници и проверка на информацията в публични информационни системи) съгласно приложимото законодателство.

Дейностите по настоящата процедура ще бъдат изпълнявани чрез взаимно допълване и координиране с дейности и проекти, финансирани по Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и активен информационен поток между участниците. Ще се прилага и ефективна система за управление и контрол с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране (чрез деклариране на изпълняваните проекти от всички източници и проверка на информацията в публични информационни системи) съгласно приложимото законодателство.

9. Разходи, допустими за финансиране

9.1. Условия за допустимост на разходите

9.1.1. Допустими за финансиране по предложенията за изпълнение на инвестиции по настоящата процедура са разходите, които отговарят едновременно на следните условия:

- i) разходите попадат във включените в условията за кандидатстване и условията за изпълнение по съответната процедура за предоставяне на средства по МВУ, и в одобреното предложение за изпълнение на инвестицията категории разходи;
- ii) разходите не надхвърлят праговете за съответната категория, определени в условията за кандидатстване и условията за изпълнение по процедурата за предоставяне на средства от МВУ и в одобреното предложение за изпълнение на инвестицията;
- iii) разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги, положен труд, и са подкрепени от съответни разходооправдателни документи или други документи с еквивалентна стойност, освен в случаите, в които се финансират опростени разходи, определени чрез единна ставка, единични разходи и/или еднократна сума;
- iv) разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
- v) разходите са отразени в счетоводната документация на крайния получател чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
- vi) за направените разходи е налична одитна следа;
- vii) разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.

viii) разходите са за дейности, по отношение на които са спазени принципите за свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, пропорционалност и публичност от страна на крайните получатели.

9.1.2. За да бъдат признати за допустими по проекта, разходите трябва да отговарят и на детайлните изисквания, предвидени в настоящите условия за кандидатстване и в условията за изпълнение на инвестиции по настоящата процедурата за предоставяне на средства от МВУ.

9.1.3. Допустими са разходите, извършени в периода на допустимост на дейностите, съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, т.е. мерките, започнали от 1 февруари 2020 г. нататък, са допустими, при условие че отговарят на изискванията, определени в Регламента.

9.2. Допустими категории разходи

I. ПРЕКИ РАЗХОДИ

„Преки“ са разходите, които се извършват в изпълнение на предвидените по проекта на крайния получател допустими дейности и пряко допринасят за постигането на неговите цели и резултати.

В рамките на настоящата процедура са допустими следните категории преки разходи:

- Разходи за възнаграждения (вкл. задължителни здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя, както и всички задължителни плащания на работодателя по трудовото правоотношение съгласно националното законодателство) на специализанта.
- Разходи за възнаграждения (вкл. задължителни здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя, както и всички задължителни плащания на работодателя по трудовото правоотношение съгласно националното законодателство) на постдокторанта.

Стойностите на разходите за възнаграждение на специализанта се определят на основата на месечно възнаграждение от 1600 лв., като се отчете продължителността на проекта в месеци. В разходите за възнаграждения на специализантите са включени задължителни осигуровки за сметка на организацията.

Стойностите на разходите за възнаграждение на постдокторанта се определят на основата на месечно възнаграждение от 3500 лв., като се отчете продължителността на проекта в месеци. Разходите за възнаграждения на постдокторантите са с включени задължителни осигуровки за сметка на организацията.

Финансират се само допустими разходи, отговарящи на условията, посочени в настоящите Условия за кандидатстване.

II. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

„Непреки разходи“ са разходите, които са свързани с изпълнението на дейности, предвидени в проекта, и които не допринасят пряко за постигането на неговите цели и резултати, но са необходими за неговото цялостно администриране, управление, оценка и финансово изпълнение.

В рамките на настоящата процедура непреки разходи не са допустим разход.

9.3. Недопустими разходи

Недопустими за финансиране в рамките на настоящата процедура са разходи, които не са изрично предвидени като категории допустими разходи и/или не отговарят на условията за тяхната допустимост.

В частност, с оглед избягване на съмнение, недопустими по процедурата са следните категории разходи:

- *разходи за дейности извършени преди датата на влизане в сила на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, т.е. разходи за дейности преди 1 февруари 2020 г.*
- *разходи, които вече са финансирани или подлежат на потвърдено и осигурено финансиране от други източници;*
- *разходи за закупуване на активи и осъществяване на дейности, които не са пряко свързани с процедурата и предвидените в нея дейности;*
- *разходи за данъци, вкл. възстановим данък върху добавената стойност;*
- *разходи за глоби, санкции и неустойки, възникнали в хода на изпълнение на договора;*
- *разходи за консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение;*
- *разходи, поставени в зависимост от използване на местни за сметка на вносни стоки.*

10. Приложим режим на минимални/държавни помощи

Предоставянето на безвъзмездната финансова помощ по тази процедура не попада в приложното поле на член 107, параграф 1 от Договора за функциониране на ЕС. Получатели на финансирането са самостоятелни научни и експертни звена на БАН (СНЗ на БАН), които са организации за научни изследвания и разпространение на знания,¹¹ съгласно т. 16, б. ее от Рамката. Това обстоятелство позволява инвестицията по процедурата да бъде реализирана в условията на раздел на раздел 2.1.1 Публично финансиране на нестопански дейности от Рамката.

СНЗ на БАН осъществяват основно дейности с нестопански характер, които са определени в чл. 20 на Рамката. Към дейностите с нестопанска цел спадат дейности свързани с обучение и повишаване на квалификацията, независими НИРД, включително съвместни НИРД, при които организацията участва в ефективно сътрудничество, широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия.

Дейностите по трансфер на знания по смисъла на чл. 20, б. „б“ са с нестопански характер, когато се осъществяват от научноизследователската организация (СНЗ на БАН) и всички печалби от тези дейности се реинвестират в основните дейности

¹¹ „организация за научни изследвания и разпространение на знания“ или „научноизследователска организация“ означава субект (като например университети или научноизследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователска дейност физически или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (дали е учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие или да разпространява в широк мащаб резултатите от тези дейности посредством преподаване, публикации или трансфер на знания. Когато тези субекти упражняват също така и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделно. Предприятия, които могат да окажат решаващо влияние върху такъв субект, например в качеството на акционери или членове, не могат да се ползват от преференциален достъп до постигнатите от него резултати;

на научноизследователската организация или инфраструктура.

Нестопански по своя характер са фундаменталните научни изследвания, отговарящи на т. 16, б. „н“ от Рамката¹². Индуриалните научни изследвания (т. 16, б. „с“¹³), експерименталното развитие (т. 16, б. „к“¹⁴) и проучването на осъществимостта (т. 16, б. „л“¹⁵) от Рамката могат да бъдат класифицирани като нестопански, ако са изпълнени в ефективно сътрудничество по смисъла на т. 16, б. „з“ от Рамката и се спазват условията на т. 28 и т. 29 от Рамката за ефективно сътрудничество с предприятия. Редът и условията на сътрудничеството по т. 28 и т. 29 от Рамката по-специално по отношение на приноса за разходите, споделянето на рисковете и резултатите, разпространението на резултатите, достъпът до и правилата за разпределението на правата върху интелектуалната собственост (ПИС), се договарят преди началото на дейностите и се включват в съответния договор за сътрудничество. При изпълнение на някои от условията на т. 29, като например прилагането на т. б) и т. в) (т.е. резултатите от сътрудничеството, които не пораждаат ПИС, могат да бъдат широко разпространени и всички ПИС, произтичащи от дейността на научноизследователските организации, се предоставят изцяло на тях, или всички ПИС, произтичащи от проекта за съответната разработка, както и свързаните с тях права на достъп, се разпределят между сътрудническите си партньори по начин, който отразява адекватно техните работни пакети, вноски и съответни интереси), се приема, че научната

¹² фундаментални научни изследвания“ означава експериментална или теоретична работа, предприета основно с цел придобиване на нови знания за причините за явленията или наблюдаемите факти без очаквано пряко търговско приложение или използване

¹³ „индуриални научни изследвания“ означава планирани научни изследвания или проучвания от изключително значение, предназначени за придобиването на нови знания и умения за разработване на нови продукти, процеси или услуги или насочени към постигане на съществени подобрения на съществуващи продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги, във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със суперкомпютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии). Индуриалните научни изследвания обхващат създаването на компоненти на сложни системи и могат да включват конструирането на прототипи в лабораторна среда или среда със симулирани интерфейси към съществуващи системи, както и създаването на пилотни линии, когато това е необходимо за индуриалните научни изследвания, по-специално за валидирането на технологии с широко приложение.

¹⁴ „експериментално развитие“ означава придобиване, съчетаване, оформяне и използване на съществуващи научни, технологични, търговски и други важни знания и умения с цел разработване на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със суперкомпютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии или технологии за периферни изчисления). Това може да включва и например дейности, имащи за цел определянето на концепция, планирането и документирането на нови продукти, процеси или услуги. Експерименталното развитие може да включва разработване на прототипи, демонстрация, разработване на пилотни проекти, изпитване и валидиране на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги в среда, която е представителна за оперативните условия в реалния живот, когато главната цел е по-нататъшното техническо подобряване на продукти, процеси или услуги, които не са в окончателния си вид. Това може да включва разработване на търговски използваеми прототипи или пилотни проекти, които са необходими за крайния търговски продукт и чието производство е твърде скъпо, за да бъдат използвани само за демонстрации и валидиране. Експерименталното развитие не включва рутинни и периодични изменения, въвеждани в съществуващи продукти, производствени линии, производствени процеси, услуги или други операции в процес на изпълнение, дори ако тези изменения могат да представляват подобрения;

¹⁵ „проучване на осъществимостта“ означава оценката и анализа на потенциала на даден проект, които имат за цел да подкрепят процеса на вземане на решения чрез обективно и рационално разкриване на неговите силни и слаби страни, на възможностите и заплахите, както и чрез определяне на необходимите ресурси за неговото осъществяване, и в крайна сметка на неговите перспективи за успех;

организация не предоставя непряка държавна помощ. Реинвестирането на приходите от дейностите по трансфер на знания, извършени от организацията, в основните ѝ дейности с нестопанска цел, определя дейностите по трансфер на знания като нестопански.

За целите на настоящата процедура, възнагражденията на специализантите и постдокторантите са допустим разход, само ако тези лица не участват в стопанските дейности на научноизследователската организация (СНЗ на БАН), за спазването на което изискване се представя декларация преди сключването на договора за предоставяне на финансирането. В случай, че при извършването на проверка от СНД се установи неспазване на това изискване, се дължи възстановяване на получената държавна помощ по реда и в размера, посочени по-долу.

Съгласно чл. 16 на Правилата за прилагане на Закона за държавните помощи, Правилника за неговото прилагане и Рамката на Общността за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации в Българска академия на науките и нейните самостоятелни научни звена, последните са определени като организационна единица (субект), за която се изчислява годишният капацитет използван за стопански дейности.

Счетоводната система на СНЗ на БАН разграничава стопанските и нестопанските дейности, техните разходи, финансиране и приходи, така че да се избегне ефективно кръстосаното субсидиране.

Финансирането по настоящата процедура ще бъде предоставено при спазване на следните изисквания:

- Преди предоставяне на финансирането, СНД ще извърши проверка на годишния финансов отчет на СНЗ на БАН за 2023 г. за спазването на т. 19 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации и установи, че съотношението на двата вида дейности и на техните разходи, финансиране и приходи могат да бъдат ясно разделени, така че ефективно да се избегне кръстосаното субсидиране;

- Преди предоставяне на финансирането, СНД ще извърши проверка на годишния финансов отчет на СНЗ на БАН за 2023 г. за спазването на т. 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации и установи, че стопанските дейности потребяват точно същите ресурси (като материали, оборудване, труд и постоянен капитал) като нестопанските дейности и капацитетът, отпускан всяка година за тези дейности, не надвишава 20 % от съответния общ годишен капацитет на субекта;

- Преди предоставяне на финансирането, СНД ще извърши проверка дали всяка една извършена дейност през годината правилно е определена като стопанска или нестопанска и дали разходите за нея са отнесени коректно на базата на годишния финансов отчет на СНЗ на БАН за 2023 г.

Към момента на кандидатстване всяко СНЗ на БАН, участващо в Процедурата за подбор с проектно предложение самостоятелно или в партньорство, ще представи декларация, за спазване на изискванията на т. 19 и т. 21 от Рамката за 2023 г., както и че за целия полезен срок на годност на придобитата инфраструктура, определен в амортизационния план на звеното, последното се задължава да спазва изискванията на т. 19 и т. 21 от Рамката, ще предоставя цялата изисквана от СНД документация за проверка, както и задължение за възстановяване на установена с решение на Европейската комисия неправомерна и несъвместима държавна помощ или на неправилно използвана държавна помощ. Договорът ще бъде сключен и финансирането предоставено след извършването на проверките

от СНД, посочени по-горе.

Преди предоставяне на безвъзмездната финансова помощ всяко СНЗ на БАН - краен получател трябва да представи на СНД за проверка доказателства за спазване на изискванията на т. 19 и т. 21 от Рамката. Доказателство за надлежното разпределение на разходите, финансирането и приходите ще бъде годишният финансов отчет крайния получател за финансовата 2023 година. Ако в резултат на проверката се установи неспазване на условията на т. 19 и т. 21 от Рамката и превишаване на прага от 20 % предоставен капацитет за стопанска дейност от общия годишен капацитет на субекта, то тогава субектът се превръща в „предприятие“ за целите на държавните помощи и не би могъл да получи финансиране в режим „непомощ“ за извършване на стопански дейности от публични източници. В случаите, когато при извършване на проверка СНД установи, че е налице превишение на прага по т. 21 от Рамката, СНД уведомява министъра на финансите за режим на помощ, попадащ в обхвата и условията на глава I и чл. 26 от Регламент № 651/2014 на Комисията за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, като предоставя схема по общия регламент за групово освобождаване за оценка по реда на чл. 27 от ЗДП. В случай на одобрение, подлежащи на възстановяване са 50% от инвестиционните разходи, използвани за стопанска дейност, отнесени към процента, предоставен капацитет за стопанска дейност за годината на превишаването. За следващите години до края на полезния живот на активите се възстановяват 50% от инвестиционните разходи за съответните години. По отношение на оперативните разходи се възстановява 100 % от тези, използвани за стопанската дейност.

СНД ще осъществява проверки за целия срок на проекта, включително за финансовата 2026 г., а в случаите на придобиване на ДМА и ДНА, ще осъществява проверки за спазване на горепосочените изисквания за целия полезен срок на годност на придобитата инфраструктура, определен в амортизационния план на субекта.

Неправомерна и несъвместима държавна помощ или неправилно използвана държавна помощ се възстановява въз основа на решение на Европейската комисия по глава шеста от Закона за държавните помощи (ЗДП). При постановяване на решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерна, несъвместима или неправилно използвана държавна/минимална помощ Крайният получател се задължава да възстанови съответната сума, съгласно условията на решението.

В случаите по чл. 38, ал. 3 от ЗДП, когато с решението на Европейската комисия за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ или съответно на неправилно използвана държавна помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на помощта, която трябва да се възстанови, СНД уведомява министъра на финансите за размера на получената помощ и датата на нейното получаване, както и предоставя всяка поискана информация и оказва съдействие при издаване на акт за установяване на публично вземане по реда на Административнопроцесуалния кодекс. СНД уведомява всички органи, предоставящи публично финансиране на СНЗ на БАН.

11. Интензитет на безвъзмездното финансиране

100 %

12. Минимален и максимален размер на безвъзмездно финансиране за индивидуален проект

За проекти на специализанти:

9 940.55 лв. - минимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект със срок на изпълнение 6 месеца;

13 254.07 лв. - максимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект със срок на изпълнение 8 месеца;

За проекти на постдокторанти:

52 500.00 лв. - минимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект със срок на изпълнение 15 месеца;

73 500.00 лв. - максимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект със срок на изпълнение 21 месеца;

Публичното финансиране не трябва да надвишава 100% от общия размер на допустимите разходи на проекта.

13. Срок за изпълнение на индивидуалните проекти

Крайният срок за изпълнение на индивидуалните проекти зависи от продължителността им, но не по-късно от 30.05.2026 г.

14. Хоризонтални политики¹⁶

По процедурата ще бъдат финансирани проектни предложения и дейности, насочени към изпълнение на следните препоръки, отправени към България в рамките на Европейския семестър в периода 2017-2020 г.

- *Засилване на връзката между науката и индустрията, засилване на сътрудничеството между предприятията, академичните среди, научните изследователи и представителите на публичния сектор.*

Създават се условия за изграждане на ефективно сътрудничество между звената на БАН и бизнеса, както и институциите от публичния сектор, с фокус върху установяване на устойчиви дългосрочни връзки с бизнеса в областта на зелените технологии и цифровизацията.

- *Повишаване на публичната подкрепа за радикални иновации, както и за създаването и разрастването на стабилни рамкови условия за научноизследователска и развойна дейност в подкрепа на предприятията, с оглед повишаване на пазарни възможности, конкурентоспособността и повишаване на капацитета за иновации на икономиката.*

Реализирането на проекти, насочени към иновативни разработки и изграждане на висококвалифицирани специалисти в отговор на нуждите на бизнеса и в изпълнение на целите, поставени в ПВУ за ускоряване на зеления преход и цифровизацията, ще доведе до нарастване на публичните средства в подкрепа на създаване на стабилни рамкови условия за НИРД и иновации в стратегически за развитието на страната области.

- *Насочване на вниманието на икономическата политика, свързана с*

¹⁶ Описват се изискванията за постигане на съответствие с хоризонталните политики на ЕС и ако е приложимо, на приноса към тях.

инвестициите, към научните изследвания и иновациите, транспорта, по-специално към неговата устойчивост, водите, отпадъците и енергийната инфраструктура и енергийната ефективност.

Засилване на иновационния капацитет на БАН и нейното по-активно участие в националната научноизследователска и иновационна екосистема, изграждане на устойчиви модели за сътрудничество между БАН (самостоятелно или с изследователски университети) и представители на индустрията или други заинтересовани страни, постигането на планираните резултати и въздействие ще допринесат за формиране на икономическа политика, насочена към инвестиции в научните изследвания и иновации, транспорта, водите, отпадъците и енергийната ефективност.

- *Използването в по-голяма степен на цифровите технологии може да предложи по-екологични решения за организиране на нашите икономики и общества.*

Чрез процедурата ще се финансират проекти, чиято изследователска програма е насочена към създаването на зелени технологии, както и върху съвременни цифрови решения, и ще ускори прилагането на добри (международни) практики за реално внедряване на такива технологии в практиката.

15. Равенство на половете и недискриминация

В процеса на подготовка и изпълнение на проектите ще се предприемат съответните подходящи мерки за предотвратяване на всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Всички предвидени дейности крайните получатели ще изпълняват спазвайки принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. При подготовката и изпълнението на проектите ще се следи за съблюдаването на целите, задачите и конкретните мерки, които Ръководството на Българската академия на науките (БАН) реализира, за да насърчава равенството между жените и мъжете в БАН и изпълнението на утвърдения План за насърчаване на равенството между жените и мъжете в БАН.

Дейностите, свързани с равенството на половете и недискриминация да се опишат в съответното поле на секция 10. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“.

16. Начин на подаване на проектните предложения

Проектното предложение по настоящата процедура следва да бъде подадено само по електронен път с Квалифициран електронен подпис (КЕП) чрез Информационната система на Плана за възстановяване и устойчивост (ИС на МВУ) - <https://eumis2020.government.bg/bg/>, където е налично и Общо ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“.

Подаването на проектното предложение се извършва чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване, като проектното предложение и прикачените документи се подписват с квалифициран електронен подпис (КЕП) от лицето, оправомощено да представлява кандидата. Кандидатът трябва точно да се придържа към Формуляра, който се генерира в ИС на МВУ, както и да попълни и прикачи в системата приложенията в поле „Прикачени електронно подписани документи“ към Формуляра за кандидатстване. Формулярът се попълва от

кандидата съгласно инструкциите на *СНД*, дадени в Указанията за попълване на формуляра за кандидатстване - приложение за информация към Условията за кандидатстване. ИС на МВУ предоставя възможност за коригиране и допълване на формуляра, докато той е в режим „чернова“, като работата по него се съхранява на сървърите на системата.

Формулярът за кандидатстване и приложенията се попълват на български език, с изключение на полетата, които са задължителни за попълване на английски език.

Преди подаването на проектното предложение, Формулярът за кандидатстване задължително се подписва с електронен подпис с отделна сигнатура (detached) от представляващия кандидата или оправомощено от него лице. Подписването на документи с квалифициран електронен подпис е възприето по настоящата процедура, тъй като съгласно чл. 13, ал. 3 от Закона за електронния документ и електронния подпис, квалифицираният електронен подпис има значението на саморъчен подпис.

Съгласно чл. 8, ал. 2 от ПМС № 114/2022 г. всеки кандидат може чрез информационната система за Механизма да оттегли своето предложение от оценителния процес, като в този случай оценителната комисия не разглежда оттегленото предложение.

СНД може да проведе информационна кампания за потенциалните крайни получатели на средства от МВУ в рамките на 30 дни от датата на публикуването на информацията за откриване на процедура.

17. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване

Кандидатите по настоящата процедура следва да представят към Формуляра за кандидатстване по изцяло електронен път чрез ИС на МВУ 2020 следните документи:

1. Декларация при кандидатстване – попълнена на хартиен носител по образец (Приложение № 1), подписана, сканирана и прикачена в ИС на МВУ.
2. Декларация по чл. 19 и чл. 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Приложение № 2), подписана, сканирана и прикачена в ИС на МВУ.
3. Формуляр обр. 1 за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH). Попълва се от кандидата.
4. Научна биография на ръководителя на специализанта/постдокторанта с приложения: списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни; списък на заявки или издадени патенти, регистрирани полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, с посочени интернет връзки към бази данни, ако е приложимо; документ за наличие на трудово правоотношение с кандидата; както и опит (описан в научната биография) в обучението на студенти (дипломанти), докторанти, млади учени и др. **в случая на подаване на проектни предложения за финансиране на постдокторанти.**
5. Професионална биография на съръководителя/консултанта на специализанта/постдокторанта и писмо от заинтересовано предприятие (номиниращия икономически оператор) или писмо в подкрепа на проектното предложение от заинтересовано предприятие.
6. Научна/професионална биография на постдокторанта с приложения: списък на

релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни; списък на заявки или издадени патенти, регистрирани полезни модели или друга форма на интелектуална собственост ако е приложимо, с посочени интернет връзки към бази данни и други документи по преценка на постдокторанта.

7. Автобиография/професионална биография на специализанта с приложени (ако има такива): списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни; списък на заявки или издадени патенти, регистрирани полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, с посочени интернет връзки към бази данни и други документи по преценка на специализанта.

Документите по т. 1, т.2 и т. 3 са достъпни и като електронни декларации от кандидата в раздел Е-декларации на формуляра за кандидатстване.

18. Краен срок за подаване на проектните предложения

Крайният срок за подаване на проектни предложения в ИС на МВУ по процедурата:

За проектни предложения на специализанти:

20.06.2024 г. 17:30 ч.;

За допълнителните сесии: 04.12.2024 г. и 05.04.2025 г.

За проектни предложения на постдокторанти:

20.06.2024 г. 17:30 ч.;

За допълнителната сесия: 04.12.2024 г.

В съответствие с чл. 9, ал. 5 от ПМС № 114/2022 г. срокът за подаване на предложения може да бъде удължен в следните случаи:

1. при изменение на условията за кандидатстване след откриване на процедура чрез подбор;
2. когато в срок до три дни преди изтичането на срока няма постъпили предложения или всички постъпили предложения са оттеглени;
3. когато в първоначално определения срок общият размер на заявените средства за финансиране по подадените в рамките на срока предложения е по-малък от бюджета на процедурата;
4. при установено непланирано прекъсване във функционирането на ИС на МВУ в предходния на или в деня, в който изтича срокът.

19. Критерии и методика за оценка на проектните предложения

Проектни предложения по процедурата се оценяват въз основа на критериите, посочени в „Методика за оценка на проектни предложения“ по процедурата - приложение за информация в пакета с документи по настоящата процедура.

20. Ред за оценяване на проектните предложения

Проектното предложение се оценява в съответствие с критериите, посочени в утвърдените Условия за кандидатстване. Оценката се извършва чрез Информационната система на Националния план за възстановяване и устойчивост (ИС на МВУ) и се документира чрез попълване на таблици.

Заинтересованите лица могат да искат разяснения по Условията за кандидатстване

до 21 дни преди изтичането на срока за кандидатстване. Въпросите се задават в писмена форма чрез електронната система ИС на МВУ, секция „Разяснения по процедурата“. Разясненията се утвърждават от *ръководителя СНД*. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на предложението и са задължителни за всички кандидати. Разясненията се публикуват на интернет страницата на СНД и в ИС на МВУ в 10-дневен срок от получаването на искането, но не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за кандидатстване. В разясненията не се посочва лицето, направило запитването.

След изтичането на крайния срок за подаване на предложения *ръководителят* на СНД назначава със заповед комисия, която да извърши оценяване и класиране на предложенията по процедурата (оценителна комисия). Комисията се назначава в 7-дневен срок от изтичането на крайния срок за подаване на предложения

В съответствие с чл. 8, ал. 1 от ПМС № 114/2022 г. по настоящата процедура се извършва:

1. оценяване на всяко предложение, подадено в определения срок, което включва:

а) оценка на административното съответствие и допустимостта;

б) техническа и финансова оценка (оценка на качеството);

2. класиране на предложенията, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата по чл. 16, ал. 1, в низходящ ред;

3. определяне на предложения, за които се предоставят средства от Механизма.

Оценка на административното съответствие и допустимостта

Когато при оценката на административното съответствие и допустимостта се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до недопускане на предложението до техническа и финансова оценка и прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до промени по същество. Въз основа на извършената оценка на административното съответствие и допустимостта Оценителната комисия изготвя списък на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на СНД и в информационната система за ИС на МВУ, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в списъка, по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс. За тази цел, чрез посочения имейл от профила на кандидата, впоследствие ще се извършва електронната комуникация със Структурата за наблюдение и докладване (СНД) по време на етап „Оценка на проектно предложение“. Необходимо е през цялото време на оценителния процес кандидатът да има достъп до този имейл адрес, като на него се получават известия за всички системни съобщения – както за смяна на пароли при необходимост, така и известия за постъпил въпрос по време на оценката, включително и за недопускането на кандидатите до техническа и финансова оценка. Кандидат, чието предложение е включено в списъка, може писмено да възрази пред *ръководителя* на СНД в едноседмичен срок от

съобщаването. С подаване на възражението не могат да се представят нови документи, които не са били част от първоначално представеното предложение и/или не са допълнени по горепосочения ред. Ръководителят на СНД определя със заповед лица, които да извършват проверка за основателността на получените възражения, като им се осигурява достъп до цялата документация във връзка с възраженията. Срокът за извършване на проверка и изготвянето на становище по проверката е 7-дневен от изтичането на срока за подаване на възражения. Ръководителят на СНД се произнася по основателността на възражението в 3-дневен срок от получаването на становището, като: 1) връща предложението за техническа и финансова оценка; или 2) прекратява производството по отношение на кандидата, чието предложение не е допуснато до техническа и финансова оценка. Ръководителят на СНД прекратява производството по отношение на кандидат, чието предложение е включено в списъка на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка, и не е подал възражение в предвидения срок и по реда. Актът за прекратяване на производството се издава в едноседмичен срок от изтичането на срока за подаване на възражение

Техническа и финансова оценка

Техническата и финансова оценка на предложенията се извършва по критерии и методика, които представляват „критерии за оценка по същество“, т.е. чрез тях се извършва подборът на най-качествените проекти, които ще допринесат за реализирането на целта на съответната публична политика и на грантовата схема. Критериите за оценка са подробно описани в Методиката за оценка, където е определен и минимално допустимия праг за оценка на проектите.

Техническата и финансова оценка на предложенията се организира в съответствие с чл. 16 на ПМС № 114/2022 г.

В оценяването участват най-малко двама оценители независимо един от друг (членове на комисията, като те могат да бъдат подпомагани от помощник-оценители). Оценката е средноаритметично между получените оценки. Когато за дадено предложение между двете оценки има разлика от повече от 20 на сто, председателят на комисията възлага оценяването на трети оценител - член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третия оценител и по-близката до неговата от първите две оценки. Окончателната оценка се оформя от оценката на третия оценител само в случаите, когато тя е средноаритметично от оценките на другите двама.

Когато предложение е оценено от двама членове на комисията и едната оценка е под минималната допустима оценка по процедурата, а другата оценка - над нея или равна на нея, председателят на комисията възлага оценяването на трето лице - член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третото лице и сходната с неговата по отношение на праговете от първите две оценки. Оценителната комисия може да изисква допълнителна пояснителна информация от кандидатите, като определи разумен за предоставянето ѝ срок. Тази възможност не може да води до подобряване на качеството на предложението и до нарушаване на принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и прозрачност и недопускане на дискриминация;

- оценителната комисия извършва проверка за съответствие с правилата за

допустимите държавни/минимални помощи, ако е приложимо;

- оценителната комисия може да извършва корекции в бюджета и/или размера на финансирането на предложение, в случаите и по реда, посочени в чл. 16, ал. 8 от ПМС № 114/2022 г.:

- несъответствие между предвидените дейности и видовете заложи разходи;
- дублиране на разходи;
- несъответствие с правилата за държавните или минималните помощи;
- наличие на недопустими дейности или разходи;
- неспазване на заложените в Насоките за кандидатстване за получаване на средства от Механизма (документите по чл. 5, ал. 1, т. 1 от ПМС № 114/2022 г.) правила или ограничения по отношение на заложи прагове на разходите.

Корекциите в бюджета не могат да водят до невъзможност за изпълнение на целите на инвестицията или на дейностите по изпълнението ѝ, както и до подобряване на качеството на предложението и нарушаване на принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и прозрачност и недопускане на дискриминация. Кандидатът се уведомява за извършените корекции с поканата по чл. 19, ал. 2 от ПМС № 114/2022 г. За финансиране се одобряват в низходящ ред предложенията, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата оценка, до покриване на общия размер на финансовите средства по съответната процедура. Ръководителят на СНД издава решение за предоставяне на средства от Механизма по всяко предложение, включено в списъка на предложените за финансиране предложения, подредени по реда на тяхното класиране от одобрения оценителен доклад. При остатъчен финансов ресурс средства от Механизма могат да бъдат предоставени и за предложения от списъка с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, по реда на тяхното класиране. Ръководителят на СНД издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на средства от Механизма в за случаите описани в чл. 21 на ПМС № 114/2022 г.

Оценяването и класирането на предложенията се извършва до три месеца от назначаването на оценителната комисия, освен ако по изключение в заповедта за назначаването ѝ не е посочен по-дълъг срок, който не може да бъде по-дълъг от 4 месеца.

21. Допълнителна информация

21.1. Процедура за уведомяване на одобрените кандидати и сключване на договори, респ. издаване на заповед, за предоставяне на средства по МВУ

В съответствие с чл. 19, ал. 1, т. 1 от ПМС № 114/2022 г. ръководителят на СНД одобрява доклада на оценителната комисия, като кандидатите от списъка на предложените за финансиране предложения се поканват да представят посредством ИС на МВУ в 14-дневен срок доказателства, че отговарят на изискванията за краен получател на средства от МВУ, посочени в Условиата за кандидатстване, ако същите не са приложени към формуляра за кандидатстване.

По настоящата процедура кандидатите по предложените за финансиране предложения следва да представят следните документи в посочената форма:

1. Документи за доказване на липсата на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т.1-3 и 5-7 от ЗОП за кандидата;

2. Декларация при сключване на договора (по образец на СНД) за кандидата.

Преди сключването на договора за предоставяне на финансирането, СНД извършва проверка на кандидата на годишния счетоводен отчет на кандидата за 2023 г. за спазването на приложимите изисквания на Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации. Договор за предоставяне на финансиране не се сключва и финансиране не се предоставя на кандидат, за който при проверката се установи, че:

- Не се спазват изискванията на т. 19 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации. Ако при извършването на проверката се установи, че съотношението на двата вида дейности (икономически и неикономически) и на техните разходи, финансиране и приходи НЕ могат да бъдат ясно разделени, така че ефективно да се избегне кръстосаното субсидиране;

- Не се спазва изискването на т. 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, съгласно която стопанската дейност е с чисто допълващ характер, т.е. съответства на дейност, която е пряко свързана и необходима за функционирането на научноизследователската организация или инфраструктура или е неразривно свързана с нейната основна нестопанска дейност, и която е с ограничено приложно поле. Това е така, ако стопанските дейности потребяват точно същите ресурси (като материали, оборудване, труд и постоянен капитал) като нестопанските дейности и ако капацитетът, отпускан всяка година за тези дейности, не надвишава 20 % от съответния общ годишен капацитет на субекта.

- Някоя от извършените стопански дейности през годината е неправилно определена като нестопанска и че разходите за тази дейност не са отнесени коректно на базата на годишния счетоводен отчет за 2023 г. вследствие на което се надвишава прага от 20% от годишния капацитет на субекта, използван за стопанска дейност.

При установена обективна необходимост от предоставяне на разяснения и/или допълнителни документи на кандидатите може да се предостави еднократно допълнителен срок, но не по-дълъг от 14 дни.

В 7-дневен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от представянето на доказателствата, че отговарят на изискванията за краен получател на средства от МВУ, посочени в Условието за кандидатстване, ръководителят на СНД издава решение за предоставяне на средства от Механизма по всяко предложение, включено в списъка на предложените за финансиране предложения.

При остатъчен финансов ресурс средства от Механизма могат да бъдат предоставени и за предложения от списъка с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на тяхното класиране.

21.2. Условия, приложими към изпълнението на сключените договори за предоставяне на средства

Правата и задълженията на крайния получател на средства се уреждат от договора, за предоставяне на средства по МВУ – приложение към *настоящите Условия за кандидатстване*.

До 14 дни от датата на сключване на договор за финансиране, на интернет страницата на СНД и в ИС на МВУ се публикува информацията относно предложението за изпълнение на инвестиция и предоставените по него средства от МВУ, при съобразяване с изискванията на Закона за защита на личните данни.

21.3. Правна рамка на процедурата

Към настоящата процедура за предоставяне на средства на крайни получатели на средства от МВУ, в т.ч. изпълнението, отчитането и разплащането на инвестициите, се прилагат следните нормативни актове и актове на [СНД]:

1. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост
2. Постановление № 114 от 8 юни 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, (Обн. - ДВ, бр. 43 от 10.06.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г.)
3. Постановление № 157 от 7 юли 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Република България, и на техните основни функции, (Обн. - ДВ, бр. 54 от 12.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм., бр. 85 от 25.10.2022 г., в сила от 25.10.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г.)
4. Приложение към Решение за изпълнение 8091/22 от 28 април 2022 г. на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.
5. ЗАКОН за държавните помощи
6. ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за държавните помощи (Приет с ПМС № 183 от 27.08.2018 г, Обн. - ДВ, бр. 72 от 31.08.2018 г.)
7. РАМКА ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ за научни изследвания, развитие и иновации (Съобщение на Комисията, Брюксел, 19.10.2022 г., С(2022) 7388 final)

ПРАВИЛА за прилагане на Закона за държавните помощи, Правилника за неговото прилагане и Рамката на Общността за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации в Българска академия на науките и нейните самостоятелни научни звена.

22. Приложения към Условието за кандидатстване за кандидатстване

22.1. Приложения към момента на кандидатстване

Приложения за попълване:

- Формуляр за кандидатстване (е-Формуляр в ИС на МВУ)
- Формуляр обр. 1 за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди от проекти.
- Приложение 1: Декларация при кандидатстване на кандидата
- Приложение 2: Декларация по т. т. 19 и 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, подписана, сканирана и прикачена в

ИС на МВУ на кандидата

- Описание на проектното предложение

Приложения за информация

- Указания за попълване на е-Формуляр за кандидатстване
- Технически насоки относно прилагане на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ при изпълнението на инвестиции по МВУ и попълване на формуляр за самооценка
- Методика за оценяване на предложенията за изпълнение на инвестиции
- Договор за финансиране от МВУ на краен получател
- Общи условия към договор за финансиране от МВУ на краен получател
- Ръководство за изпълнение и отчитане на инвестициите по договор с краен получател на безвъзмездно финансиране

22.2. Приложения към момента на подписване на договора за предоставяне на средства от МВУ на краен получател

Приложения за попълване:

- Формуляр за финансова идентификация
- Заявление за профил за достъп на краен получател на средства до ИС на ПВУ
- Декларация при сключване на договор